

جناب آقای شیخ حسینی مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون
جناب آقای خانی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران
جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل محترم بانک سپه
جناب آقای خورسندیان مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن
جناب آقای حسینی مدیرعامل محترم بانک مسکن
جناب آقای نجارزاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران
جناب آقای شیرینی مدیرعامل محترم شرکت دولتی پست بانک
مدیرعامل محترم بانک کشاورزی
جناب آقای فتحعلی مدیرعامل محترم بانک سینا
جناب آقای پورسعید رئیس محترم هیأت سرپرستی بانک ایران زمین
جناب آقای اخلاقی فیض آثار مدیرعامل محترم بانک تجارت
جناب آقای لسه گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران
مدیرعامل محترم بانک آینده
جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین
جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان
جناب آقای قاسمی مدیرعامل محترم بانک پاسارگاد
جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه
مدیرعامل محترم بانک دی
جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان
جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه
جناب آقای احمدی مدیرعامل محترم بانک شهر
جناب آقای بهاروندی مدیرعامل محترم بانک کارآفرین
جناب آقای فهمی مدیرعامل محترم بانک گردشگری
جناب آقای قضایی پاکدهی مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - ونزوئلا
جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل
جناب آقای فرخ نژاد مدیرعامل محترم بانک ملت
جناب آقای سیفی کفشگری مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران

با سلام و احترام؛

پیرو ابلاغ اصلاحیه «دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)» مصوب یک هزار و سیصد و پنجاه و پنجمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۷ شورای پول و اعتبار، با عنایت به بازخوردهای دریافتی از شبکه بانکی و فعالان اقتصادی و با هدف افزایش سهم اوراق گام در تامین مالی اقتصاد، دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)، در بیست و

هفتمین جلسه کمیسیون عملیات پولی و اعتباری مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۴ و در یک هزار و سیصد و هفتاد و هفتمین جلسه شورای پول و اعتبار مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۵ به تصویب رسید. همچنین در راستای ماده (۱۷) دستورالعمل مزبور و وفق آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) در دستگاه های اجرایی موضوع تصویب نامه شماره ۶۲۱۹۹/ت/۲۲۸۹۲۶ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ هیئت محترم وزیران، اصلاحیه «ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام» نیز در اولین جلسه کمیسیون عملیات پولی و اعتباری مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۹ تصویب شد. اهم تغییرات در دستورالعمل و ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام بشرح ذیل می باشد:

- ۱- امکان استفاده شخص حقیقی از اوراق گام بابت خرید کالا به عنوان متعهد صرفاً در قالب کارت رفاهی متصل به اوراق گام.
 - ۲- امکان انتقال به بازار سرمایه یا خرید دین اوراق گام (طبق ماده ۵ دستورالعمل) توسط دارنده اوراق گام به صورت ۲۵ درصد توسط متقاضی اول، ۵۰ درصد توسط متقاضی دوم و ۷۵ درصد توسط متقاضی سوم و بعد از آن.
 - ۳- امکان استفاده از اوراق گام برای پرداخت بدهی به دستگاه های اجرایی توسط متقاضی دوم و بعد از آن.
- به علاوه لازم به ذکر است علی رغم اینکه اوراق گام از جمله اوراق تعهدی (زیر خط ترازنامه) و معاف از برنامه کنترل مقداری است، لیکن در صورت عدم ایفای تعهد از سوی متعهد (نکول)، اوراق گام به بالای خط منتقل و مشمول برنامه کنترل مقداری ترازنامه شده و آثار نامطلوبی بر ترازنامه آن بانک خواهد داشت. براین اساس، به منظور کاهش تبعات مذکور، مقتضی است بانک ها و موسسات اعتباری با تقویت چارچوب مدیریت ریسک اعتباری در خصوص اوراق مزبور و به منظور جلوگیری از نکول اوراق گام، بر ارزیابی و اعتبارسنجی متعهدین کنترل و نظارت کافی داشته باشند.
- همچنین ضروری است نسبت به مکاتبه با بازار سرمایه (شرکت بورس تهران و فرابورس) جهت اخذ مجوز سقف کلی سالانه اوراق گام قابل انتقال به بازار سرمایه، بر اساس سقف ابلاغی بانک مرکزی برای سال ۱۴۰۳ به آن بانک/ مؤسسه اعتباری اقدام نمایند.
- بر این اساس، ضمن ارسال دستورالعمل و ضوابط اوراق گام، خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قید تسریع به تمامی واحدهای ذی ربط آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و بر حسن اجرای آن تأکید و نظارت دقیق شود. / اس ۶۳۹۱۵۹۸

اداره تامین مالی زنجیره تولید

اسمعیل محمدجانی	احمد گوردوزی
۹۴۱۶	۹۴۱۷-۰۱

رونوشت:

- _ رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - جناب آقای دکتر فرزین جهت استحضار.
- _ قائم مقام محترم و عضو هیات عامل بانک مرکزی - جناب آقای دکتر ابوالحسنی جهت استحضار.
- _ دبیر کل محترم و عضو هیات عامل بانک مرکزی - جناب آقای دکتر طالبی جهت استحضار.
- _ معاون محترم فناوری های نوین - جناب آقای دکتر محرمیان جهت استحضار.

تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸ تلن: ۲۹۹۵۱ کپس: ۳۳۱۱۱-۱۵۴۹۶ فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ سایت

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

جَهش تولید با مشارکت
سال ۱۴۰۳

- _ معاون محترم اقتصادی و عضو هیات عامل - جناب آقای دکتر شیرجیان جهت استحضار.
- _ معاون محترم حقوقی و امور مجلس - جناب آقای دکتر افشار جهت استحضار.
- _ معاون محترم نظارت بانک مرکزی - جناب آقای دکتر محمدپور جهت استحضار.
- _ معاون محترم ارزی و عضو هیات عامل - جناب آقای دکتر آرام بن یار جهت استحضار.
- _ مدیر کل محترم عملیات پولی و اعتباری - جناب آقای دکتر نادعلی جهت استحضار.
- _ دفتر وزیر امور اقتصادی و دارایی جهت استحضار.
- _ دفتر وزیر صنعت معدن و تجارت جهت استحضار.
- _ دفتر سازمان بورس و اوراق بهادار تهران - جهت استحضار.
- _ مدیر محترم اداره اعتبارات - جناب آقای صحابی بازگشت به نامه شماره ۰۳/۱۶۶۲۸ مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۲۹ جهت استحضار.

تهران - بلوار میرداماد - پلاک ۱۹۸ تلخن: ۲۹۹۵۱ کپسک: ۳۳۱۱۱ - ۱۵۴۹۶ فاکس: ۶۶۷۳۵۶۷۴ سایت

اینترنتی: www.cbi.ir

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل عملیات پولی و اعتباری

« اداره تامین مالی زنجیره تولید »

ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام

فروردین ۱۴۰۳

" ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام "

به استناد ماده (۱۷) دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام) و آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) در دستگاه های اجرایی موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۸۹۲۶/ت۶۲۱۹۹هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ هیئت وزیران، ضوابط کنترل و مدیریت اوراق گام با هدف توسعه اوراق گام، افزایش انتقال آن در زنجیره های تولید و رصد و پایش موثر اوراق گام به شرح زیر تدوین می شود.

ماده (۱) - تعاریف : در این ضوابط، عناوین زیر به جای عبارات مشروح مربوط به کار می روند:

- ۱) بانک مرکزی : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران .
- ۲) موسسه اعتباری عامل : بانک یا موسسه اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی که به درخواست متعهد، نسبت به صدور اوراق گام و بازپرداخت مبلغ اسمی آن در سررسید اقدام می نماید .
- ۳) متعهد : شخص حقوقی که بابت تامین سرمایه در گردش جهت خرید کالا و خدمت و شخص حقیقی بابت خرید کالا، از موسسه اعتباری تقاضای صدور گام می نماید .
- ۴) متقاضی : شخص حقیقی یا حقوقی که بابت مطالبات خود، گام را دریافت می کند .
- ۵) اوراق گام : اوراقی است که نشان دهنده بدهی قطعی متعهد به متقاضی است و بر مبنای عقد ضمانت به عاملیت و ضمانت موسسه اعتباری عامل صادر می گردد .
- ۶) سامانه : سامانه صدور و مدیریت اوراق گام در بازار پول .
- ۷) سقف ضمانت : حداکثر میزان مجاز ضمانت اوراق گام برای موسسه اعتباری عامل که توسط بانک مرکزی تعیین می شود.
- ۸) سقف اعتباری : حداکثر میزان اوراق گام قابل صدور برای متعهد که توسط بانک مرکزی تعیین می شود.
- ۹) دستگاه اجرایی مجاز : سازمان امور مالیاتی کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان ها/شرکت های تابعه آن، سازمان تأمین اجتماعی، بیمارستان های دولتی و دانشگاه های علوم پزشکی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، بانک یا موسسه اعتباری غیر بانکی، وزارت نفت و شرکت های تابع آن، وزارت نیرو و شرکت های تابع آن که در چهارچوب قوانین و مقررات و با رعایت آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گام امکان دریافت مطالبات خود از اشخاص حقیقی و حقوقی از طریق پذیرش اوراق گام را دارند.

۱۰) آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گام : آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) در دستگاه های اجرایی موضوع تصویب نامه شماره ۲۲۸۹۲۶/ت۶۲۱۹۹هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۳ هیئت وزیران .

ماده (۲) - صدور اوراق گام با مبالغ بیش از ۱۰ درصد سقف سالانه مجوز اوراق موسسه اعتباری عامل برای هر متعهد با احتساب ذینفعان واحد آن بنگاه منوط به اخذ مجوز از بانک مرکزی است.

تبصره - اوراق گام سررسید شده و ابطال شده در سقف موضوع این ماده محاسبه نمی شود.

ماده (۳) - وفق تبصره (۳) ماده (۱۰) دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)، حداکثر ۲۵ درصد اوراق گام صادره در اختیار بنگاه متقاضی اول، ۵۰ درصد اوراق گام صادره در اختیار بنگاه متقاضی دوم، ۷۵ درصد اوراق گام در اختیار بنگاه متقاضی سوم و بعد از آن قابل انتقال به بازار سرمایه و یا قابل خرید دین (موضوع ماده ۵ دستورالعمل ناظر بر اوراق گام) است.

ماده (۴) - موسسه اعتباری عامل موظف به اخذ مدارک لازم در صدور اوراق گام از متعهد است .

تبصره ۱- موسسه اعتباری عامل می تواند در زمان تشکیل پرونده و اعتبارسنجی نسبت به اخذ پیش فاکتور یا قرارداد فروش کالا یا ارائه خدمت یا پیمانکاری اقدام نماید.

تبصره ۲- متعهد مکلف است برای استفاده از اعتبار تأیید شده خود توسط موسسه اعتباری عامل در زمان صدور اوراق گام، به همراه معرفی متقاضی، نسبت به ارائه مستندات مربوط حسب مورد به شرح زیر اقدام نماید:

- ۱) فاکتور خرید کالا یا ارائه خدمت که نشان دهنده مطالبات قطعی متقاضی از متعهد می باشد. استعلام صورتحساب الکترونیکی از سامانه جامع تجارت بابت گروه های کالایی مشمول استعلام صورتحساب الکترونیکی، الزامی است.

۲) صورت وضعیت مورد تایید کارفرما (در خصوص طرح های پیمانکاری)

۳) گواهینامه انجام معامله، صادره از سوی شرکت بورس کالا

تبصره ۳- در انتقال اوراق گام در راستای زنجیره تولید بر مبنای تامین سرمایه در گردش، ارائه اسناد از سوی متقاضی (انتقال دهنده) براساس تبصره (۲) الزامی است.

تبصره ۴- انتقال مجدد اوراق گام به طور معکوس (از متقاضی اول به متعهد، از متقاضی های دریافت کننده به متقاضی های انتقال دهنده) مجاز نیست.

تبصره ۵- صدور و انتقال اوراق گام بین شرکت های یک ذینفع واحد (متعهد/متقاضی در صدور اوراق گام و متقاضی های انتقال دهنده/متقاضی های انتقال دهنده در انتقال اوراق گام) مشروط به واقعی بودن معامله در راستای زنجیره تولید و تامین سرمایه در گردش با مسئولیت موسسه اعتباری عامل امکان پذیر است.

ماده (۵)- پس از ابلاغ سقف ضمانت، موسسه اعتباری عامل می تواند براساس دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام) به دو روش نسبت به انتشار اوراق گام اقدام نماید:

۱) در مورد اوراق گام قابل انتقال به بازار سرمایه، موسسه اعتباری عامل موظف است حسب دستورالعمل پذیرش و معاملات اوراق گواهی اعتبار مولد (گام) مصوب ۱۳۹۹/۰۱/۱۷ هیئت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار و اصلاحیه های بعدی آن و سایر ضوابط آن سازمان، نسبت به اخذ موافقت پذیرش از بورس/فرا بورس اقدام نماید.

۲) در مورد اوراق گام غیرقابل انتقال به بازار سرمایه، موسسه اعتباری عامل موظف است حسب نمادهای تخصیص یافته از سوی سامانه گام نسبت به انتشار اوراق گام اقدام نماید.

تبصره- در مورد اوراق گام قابل انتقال به بازار سرمایه، برای هر موسسه اعتباری عامل در هر سال، ۱۲ نماد متناسب با سررسید اوراق گام در بورس/فرا بورس (در پایان هر ماه) تعریف می شود.

ماده (۶)- استفاده از اوراق گام برای پرداخت بدهی یا ترتیب پرداخت بدهی به قیمت اسمی، برای متقاضی دوم اوراق گام و بعد از آن (اوراق گام از زمان انتقال دارای مدت زمان تا سررسید ۳ ماه و کمتر از آن و تا انتهای بهمن سال مالی) در چارچوب آیین نامه اجرایی پذیرش اوراق گام امکان پذیر است.

تبصره ۱- استفاده از اوراق گام منتقل شده به بازار سرمایه و یا خرید دین شده طبق ماده (۵) دستورالعمل، برای پرداخت بدهی موضوع این ماده امکان پذیر است.

تبصره ۲- دستگاه اجرایی مجاز می تواند اوراق گام پذیرش شده را تا سررسید نگهداری نماید یا به سایر دستگاه های اجرایی مجاز انتقال دهد.

تبصره ۳- دستگاه اجرایی مجاز نمی تواند اوراق گام پذیرش شده بابت مطالبات را به بازار سرمایه منتقل و یا خرید دین نماید.

ماده (۷)- در چارچوب ماده (۵) دستورالعمل ناظر بر اوراق گام، دارنده اوراق گام جهت فروش اوراق گام می تواند با رعایت موارد زیر اقدام نماید:

۱) فروش اوراق گام صرفاً به شخص حقوقی (غیر از بانک ها و موسسات اعتباری) به قیمت توافقی امکان پذیر بوده و موسسه اعتباری عامل اجازه خرید اوراق گام را ندارد.

۲) فروش اوراق گام صرفاً به صورت نقدی انجام می پذیرد و فروش نسبه آن ممنوع است.

۳) عملیات خرید دین موضوع ماده (۵) دستورالعمل ناظر بر اوراق گام صرفاً از طریق ثبت در سامانه گام توسط موسسه اعتباری عامل انجام می شود.

ماده (۸)- وفق ماده (۱۸) دستورالعمل ناظر بر گواهی اعتبار مولد (گام)، ابطال اوراق گام بنا بر درخواست کتبی متقاضی اول مبنی بر انصراف از مطالبه کل ارزش اوراق گام، در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه امکان پذیر است و موسسه اعتباری عامل مجاز به ابطال بخشی اوراق گام نیست.

تبصره- اوراق گام طبق ماده فوق الذکر حداکثر تا یک ماه از زمان صدور صرفاً توسط متقاضی اول، قابل ابطال است.

این ضوابط، در (۸) ماده و (۱۱) تبصره در اولین جلسه مورخ ۱۴۰۳/۰۱/۱۹ کمیسیون عملیات پولی و اعتباری تصویب شد.